

СПЕЦИФІЧНІ РИСИ КОМУНІКАЦІЇ У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ

Васильєва А. О.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент

Баранова С. В.

Специфічною рисою мережного спілкування є використання письмової форми мови, яка в силу еволюції технічних засобів набула певних особливостей. Потрібно відзначити, що нині популярності набуває усне спілкування за допомогою веб-камер – своєрідних "відеотелефонів", однак до цього часу воно не одержало масового поширення. Однією із причин можна назвати дорожнечу технічних засобів, другою – небажання знімати із себе маску "віртуальної особистості", ховатися під псевдонімом [1, 102].

Інструменталізація інтернет-спілкування проявляється й у такому його виді, як обмін електронними листами. Більшість поштових сервісів Інтернету пропонують шаблони, у яких уже є й необхідне вітання, і формула прощання, користувачеві залишається тільки ввести так зване "тіло" листа. Багаторазове повторення цих процедур також не може не впливати на стиль спілкування – з мови йдуть увічливі обороти вітання й прощання, покликані виражати повагу до адресата, адже комп'ютер усе це може зробити й без участі користувача, достатньо одного разу налаштувати цю функцію.

Ще однією особливістю інтернет-спілкування є його гіпертекстуальність.

Гіпертекст не має ні ієрархічної структури, ні фіксованих початку й кінця, ні замкнутості, властивих звичному лінійному тексту, він принципово відкритий доповненню й навіть жадає від свого споживача активного співробітництва. Таким чином, як зауважує В. Штанько, екранна культура "ґрунтується не на оповіданні, на якому базується практично вся традиційна письмова культура, а на діалозі, що переходить у полілог [2, 137]".

Гіпертекст у сучасних інформаційних технологіях реалізується за допомогою впровадження в екранний текст гіперпосилань.

Повсякденне мережне спілкування характеризується примітивізацією мови, навмисним уведенням у нього

антиграматики, що великою мірою пов'язане з появою нових субкультур. Неправильно написані слова згодом легалізуються завдяки тому, що автори сайту, бачачи безліч запитів на них у пошукових системах, включають у ключові слова також і слова з розповсюдженими помилками. Одним із наслідків цього є зневага до норм мови: користувачі покладаються на апаратні способи перевірки. Інший наслідок – виникнення низки часом курйозних, а часом і серйозних помилок у текстах, пов'язаних з тим, що комп'ютер не завжди в стані запропонувати адекватний варіант написання.

Універсальними прагматичними характеристиками Інтернет-комунікації є контакт, стратегія емпатії та самовираження комунікантів. До рис Інтернет-спілкування у соціальних мережах, що сприяють реалізації цих прагматичних аспектів, долучають ще й наступні [3, 184]:

- анонімність, що сприяє розкутості, а іноді й безвідповідальності поведінки учасників спілкування;
- послаблення невербальних каналів інформації;
- виражений експресивно-емоційний план мовлення, що активізує специфічні знаки для позначення емоцій;
- добровільність контактів, що дозволяє перервати їх у будь-який момент;
- прагнення до виразності, що призводить до нетипової, комунікативної поведінки: користувач позиціонує себе інакше, ніж у реальному житті, "програє" не реалізовані в діяльності поза мережею ролі, сценарії, і, не знаючи співрозмовника, створює його образ, відмінний від реального;
- більша, ніж у реальному світі, залежність від співрозмовника у спілкуванні;
- порушення єдності простору й часу.

Комунікативні можливості Інтернету не тільки розширюють сферу спілкування й радикально трансформують сучасний соціокультурний простір, але й виявляють феномени людського буття як в соціальній, так і в особистісній проєкціях.

1. Силаева В. Л. Интернет как социальный феномен / В. Л. Силаева // СОЦИС. – 2008. – № 11 (295). – С. 101-107.
2. Штанько В. И. Информационные технологии в контексте ситуации постмодерна / В. И. Штанько // Вісник Харківського

університету. Серія: теорія культури і філософія науки. – 2000. – № 464. – С. 134–141.

3. Стахів М. Український комунікативний етикет: Навч. метод. посіб. / М. Стахів. – К.: Знання, 2008. – 245 с.

Перекладацькі інновації: матеріали III Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, м. Суми, 15-16 березня 2013 / редкол.: С.О. Швачко, І.К. Кобякова, О.В. Ємельянова та ін. – Суми: Сумський державний університет, 2013.- С.7-9.